

Corona deegebök

Fjouer manschne ferteele aw frisch än plåättjusch
am jare tid önj e Corona pandemii

En täisdi önj e märts, Nordfräschlönj

Sunt iinj iir as Tjüschlönj nü önj e pandemiestatus. Gungt et me deeram hiinj? Nåån, ouerhood ai. Me gungt et sügoor bääder. Ik fertiin ai mör giilj, än uk ai maner. Likewälj profitiir ik ordi foon e lockdown. Weeram dät? Ouerdät ik nü ine årbe koon. Man wäi tut årbe as mör as 100 km lung. Südänji as et for me e aktuäl situatsjoon en grut ferlachtering. Ine häaw ik man äinen dörnsch, en kantoor for me silew, ma Glasfaseranschluss än absolut rou. Döört årbe önjt homeoffice häaw ik mör energii än motiwatsjoon fort årbe än man warkeldäi. Luklikerwis koon ik min bjarn önj e bjarnetün schake, ouerdät man bantje tu e kriitisch infrastruktuur teelt. Än uk min mam än et bjarnefoomen wan nuch hâl aw min bjarn awpääse, südät ik min stüne schääfe koon.

Wat e fritid önjgungt, häaw ik min sosjååle kontakte redusiird. Ouers ik häaw sosjååle kontakte. Deertu kamt, dät et for me dütlik wörden as, wat huum åles as sosjååle kontakt definiire koon. Wan ik ma huum snååk, as et en sosjååle kontakt. Heer önj e „ländlicher Zentralort“ schait et oofting, dät huum bai e baker en bekåånde drååwed. Heer snååked huum maenouder. Uk wan et ai lung as, sü as et duch en mörwjart for e warkeldäi. Än uk ma fråmde snååked huum heer mör, as önj e grut stää. Da latje kääre wårde önj e pandemii gruter. Sü as jü wasenschapsjournalistin Mai Thi Nguyen-Kim et säid: „Önj e pandemii liirt huum likefoole am vire, as am manschne.“

Latje kääre, wat for me grut san, san tum baispal: Dät ik nü bai e baker min stjüt ma koord betååle koon. Dät ik nuch åltens min yogaklas besåke koon, nü digitåål. Wan ik bait iinje foon e yogastün insläip, niinj probleem, ik bliiw iinjfåch aw e måt laden. Dät ik bait telefoonhoow ma deerbai weese koon, suner strås am e klook 9 önj e schörk tu weesen. Dät ik for en resåpt foon e dukter ai twäär stüne önj e taiwerüm sate schal. Än e telefonische krunkschriwing mååget et uk en latj iinjfåcher for wåksne än bjarne.

Wat ik me for e tukamst wansch as:

Dät min famiili sün blaft. Dät we önj e samer üüs famiili än waane önjt bütenlönj wider drååwe koone (suner karantääne). Dät ik nuch lung ine årbe mätj.

Wilma van der Veen (Pseudonym)

Mommes deegebök

Saneene

Nü as homeschooling jarst iinjsen forbai än ik sii ål di strås ma e præsens-unerrucht aw me tukaamen. Nü schal ik foole iirer apstönje, me en büschedous påke än e hiile däi en müsdök dreege. Ai mör bloot gau üt et beed hoope än for e schriwscheew seede. Ouers ai bloot dät: We schan je åle 20 minuite for 5 minuite döörlüfte, än dät wårt fåli köl önj e klas, önj da fiiv minuite aw sün koulen märtsdäi. Än wan hum wider wurm as, san da 20 minuite forbai än et wård wi lüfted än huum früst wi. Ik froi me natörlik ål än sii min fründe wider. Ik häaw ja önj da leeste 3 moune arken däi sänj, ouers bloot aw man laptop, än ai foole ma ja snååked. Ouers as diling ai foole schänj. Ik häaw en päär spaale ma min süschene spaald, wat bloots ouert waagiinje heer san. We häawe uk nuch en film tuhuupe sänj, ouers di film häi ik awfoorie ål 3-4 tunge sänj.

Saandi

Diling as ai foole schaid. Lääs doord fungen – sü as åltens -, üt tu luupen ma e hün, di eeftermadi laker is önj Leek hååld. Min süschene san tubääg eefter Flansborj kjart, ouers min grut süster Nele blaft heer nuch en lait am krååm for e uni tu schriwen. Dåt as je uk gåns fain, dan sü oofthing sii ik har uk ai mör. Mjarne schal ik wi tu schölj. Man släip-rythmus as nuch aw homeschooling instald, än deeram ban ik mjarne wårschijnlik trååt, ouerdåt ik foole iir apstönje schal. Ban ik nü ål närfd foon. Ik häåw ai mör tu schriwen. Bit mjarne!

Moundi

Mansche, wus et kölj diling! Ik häi dåt gefäil, dåt ik düüdjfriis, wan da waninge ääm wjarn, än önj e pause wus et uk ai fain än wees büte. Eentlik wus et gåns ok än sii da oudere wi. We seeks üt e 7. än 8. klas muursten je ai tuhuupe ma da oudere üt e 5. än 6. klas unerruchted wårde – sü, as et ouers as. We wjarn di hiile formadi åliine önj en ekstra-rüm, bloot ouf än tu köm en liirer kort in tu üs, dan da oudere üt e 5. än 6. klas schönj je uk unerruchted wårde. Sü häin we natörlük nooch tid än geläagenhäid än snååk maenouder. Wus ouers twaschedöör ouers uk wat närfi. Ouers as efert schölj uk ai foole schaid. Ik häi klawiir-unerrucht än ik häåw nuch en lait bai min biologii präsentatsjoon ouer hooltinge önj Norwegen årbed. Dåt wus et dan ouers uk for diling.

Täisdi

Diling as man taatje 55 wörden. Normåålerwis fiire we uk niinj iirdeege sü grut, deeram wus dåt uk nåån ferschäål for üs. Wat ouers ouers wus, wus dåt man taatje ine as. Dåt kån ik sü ai. Ik liiw, ik häåw nuch uler belaawed, dåt man taatje tu san iirdäi ine as. Normåålerwis as hi önj Norwegen unti önj irdendiinj ouder lönj for sin årbe. We häin et gåns nat, ouers mjarne wård en önjstångenen däi, ouerdåt ik bit trii unerrucht häåw.

Weensdi

Diling häi ik schölj bit trii. Da leeste biise stüne häi ik koogen. Wus gåns fain, sü as åltens. Bloot min hönje fäile jam åltens nuch wat dröög än spoosi önj, ouerdåt we e hiile tid latex-feestpoose önj häin. Önj e pause häåwe we åltumååle maenouder „rundtbold“ spaald. Wus gåns fain, ouers et müsdök närft – deer waani ik me was ai mör tu. E noos kiilt åltens, än wan huum en lait üt e püst as foont råånen, dan wårt et müsdök åltens sü fuchtii foon bannen. Ai fain ...
Di eeftermadi häåw ik awt sofa läin än „Mario kart“ spaald.

Törsdi

Ik liiw, diling wus ån foon da lungwiilliste deege önj min laawen. Önjt schölj as ninte spånends schaid, än ine as uk ninte schaid. Min präsentatsjoon häåw ik klåår mååged, än ban klåår än forberiidjed aw mjarne, am e präsentatsjoon tu måågen.

Momme Kahl

Wat een Johr allens verännern kann...

An de 16. März 2020 kunnen de Kinner tohuus blieven. De Corona-Virus schull sik nich wieder utbreiden. De ganzen Scholen weern mit mal dicht. Mien dree Kinner weern begeistert! Ik kunn vun Glück seggen, dat ik nich vun Kortarbeit bedrapen weer. Ik kunn mien Laptop mit na Huus nehmen, mi een Büro inrichten un de Bookführung vun to Huus beschicken. Dat Telefon klingelte nu bi mi. Dat wurr umleitet. För de Kunnen weer dat so as jümmers. Un ik weer begeistert. Ik wull all fröher mal HomeOffice maken, aber mien Chef steiht dor nich so op.

In düsse Tiet schullen de oolen Lüüd nich inkopen. So hebben wi dat för mien Mudder mit övernahmen. Een Tietlang geev dat keen Nudeln, keen Hefe un keen Toilettenpapier. Eenmol musst ik bi mien Mudder wat utleihen, dat mutt man sik mal vörstellen!

Ik heff versöcht, mien Mudder mit een Tablet und WhatsApp to versorgen, aver se keem dor einfach nich mit torecht. Villicht wull se dat aber ok nich wirklich. Een poormal hett se aver doch schöne Billers vun ehr Enkel sehn.

De Konfermatschoon vun mien Tochter Vivian wurr verleggt op September. Mien 12-johrige Tochter Kimberly kunn sik nich mehr so mit Frünn drapen as se dat geern wull.

Dat geev so manches Mal Striet bi uns. Keen Sport mehr, keen Danzen, Langewiel pur.

Mi is denn wat infullen. Ik heff mit ehr Tomaten, Gurken, Rode Beet, Kürbis un noch eeniges mehr vörtrucken för de Goorn. Dat hett ehr ok Spooß maakt. Unse Tohuus hebb wi richtig schön komodig herrichtet in düsse Tiet. Un wat schall ik seggen. Dat hett bannig Spooß maakt.

Mien beste Fründin un ik hebben regelmässig över Skype Kontakt hat. So kunnen wi uns mal sehen. Bi warme Weer sünd wi mal spazeren ween. Mit mien annere Frünn heff ik veel telefoneert. Jeder harr opmal Tiet. Mi hett dat goot gefullen.

Un inkopen bün ik froh an de Morgen fohrt, immer wenn dat fast leer weer bi Edeka.

As de Maskenpflicht Ende April keem, hett mien Schwester, de in Kortarbeit weer, Masken ut Bettwäsche un annere Stoffe, de mien Mudder noch liggen harr, neiht.

De Kinner kregen Opgaven ut de School över IServ. Fabians Abiturklausuren sünd verleggt wurrn. Op een Tiet na de Oosterferien. Mien Geboortsdag an Oostern kunn ik buten mit mien Kinner fiern. Dat Weer kunn nich beter sien an düsse Dag. Dor hebben bannig veel bi mi anropen, dat hett mi freut. De Motorradgottesdeenst heff ik vermisst. Dorför hebben wi noch de Grill anschmeten un fein eten. Mien Fründin keem noch to graleren un hett mi een Geschenk op Afstand överreicht. Vör de Döör stunn een Geschenk vun mien Schwester. Wat een schöne Dag heff ik hatt!

Fabian hett denn Ende April un Anfang Mai sien Abiklausuren in de Sporthall schreven. Dat hett de School richtig goot henkregen mit de ganze Organisationschoon. De Abiball musst leider utfallen, genau wie de Umtog dörch de Stadt. To'n Afscheed geev dat een richtig festliche Fier in de Aula.

Jede Klass eenzeln, jede Schöler mit twee Begleitpersonen. Jede Schöler wurr affklatscht. Dat weer ohne Corona nich so persönlich för de Kinner ween. In'e Anschluss geev dat noch nett Fingerfood in de Bistro. Hett de School klasse maakt ünner disse Bedingungen, Kompliment. Dormit ik fit bliev heff ik online Sport entdeckt. Siet Mai jede Wuch eenmol Yoga at home. De Vördeel is, du kannst am Enn schön wieder entspannen, denn du bist ja tohuus. Online Danzen weer nich ganz so einfach. Heff aver liekers bi een Choreografie orientalisches Danzen mitmaakt.

Een schöne Beleevennis heff ik mit mien Schwester in'e Mai hatt. Autokino geev dat bi de Messehalle. Dor mussten wi hen. Dat wull ik al immer mal. Mien Tochter hett Popcorn in'e Pann maakt un uns dat mitgeven. Dat geev „Dat perfekte Geheimnis“. Wi hebben Tranen

lacht un soveel Spooß dorbi hatt! Sowat kann dat geern wedder geven.

Mit Fohrrad sünd wi ok de ganze Sommer dörch de Gegend fohrt. De School vun Kimberly hett bi dat Stadtradeln mitmaakt. Wi weern dorbi, dat weer kloor. So harr Kimberly ok mal een schöne Anreiz. Hett uns alle goot gefullen. Dat weer herrlich jede Avend so över de Feller to fohren.

Een richtige Highlight weer in de September de Konfermatschoon vun Vivian. Unse Paster hett dat richtig nett för de Konfermanden organiseert. In de Kark harr de Paster een Reeg för jede Konfermand reserveert mit Naams. För fief Personen weer Platz in een Reeg. Un jede 2. Reeg weer free. Veel schöner as sunst. Bi Fabian weer de Kark so full un wi weern meist een Stünn fröher dor, um een gode Platz to kriegen. Dat hett uns alle so goot gefullen, wiel dat ok so persönlich för jeden eenzelnen ween is. Achteran geev dat buten op dat Gröönland vun de Paster een schöne Avendmahl mit bannig veel Abstand. To eten geev dat een Stück Kees mit een Wiendruuv op een Stick. Dulle Idee!

Ut mien Sicht dörf de Paster dat geern bibeholen, dat einfach weniger Lüüd in de Kark sünd. Dat Fest weer anschliessend bi uns to Huus in lüttje Rohmen mit Familie un Paten bi richtig schöne Weer. Wi kunnen buten sitten, wat will man mehr.

In'e Harvst weer de Laag eenigermaten entspannt, aver dat bleev nich so.

In de Vörwiehnachtstiet wurrn de Kontakte weer inschränkt. Somit weer veel Backen anseggt, Basteln un Dekoreren ok. Een schöne lange Girllann för de Döör heff ik maakt un vele vele Lichter. Dat brukten wi in disse Tiet. Wiehnachtsmärkte wurrn afseggt genau wie alles andere.

Ik kunn disse Tiet richtig schön geneten. Un ik heff mien Keramikmalkraam ut de Schuppen holt. So heff ik een ole Hobby vun mi weer nie entdeckt.

Wiehnachten geev dat een schöne Gottesdeenst bi unse Fierwehrhuus. De Paster is vun Döörp to Döörp trucken, denn in de Kark weer dat nich erlaubt. He hett een wirklich schöne Stünn dorvun maakt, darto fehlte blots noch de Schnee, denn weer dat perfekt ween.

Silvester to Huus, ohne Rummelpott, dat weer nich so dat Wohre. Aver wi hebben dat Beste dorut maakt. Raclette eten, Dinner for One kieken, Blie geten, an Middernacht twee Raketen. Dat musst ween. So ganz ohne geht dat nich. Da ole Jahr schull verafscheedet warrn un dat nie begröted warrn un dat geht nu mal nich ohne Raketen.

An de 1. Januar 2021 heff ik beschlaten, dat dat mien beste Jahr warrn schull.

De Kinner mussten weer to Huus blieden un HomeSchooling maken mit vele Videokonferenzen, wat bannig anstrengend weer. Aver se hebben veel lehrt över Technik un uk selbständig to lehren. Dat kunn ik bi mien Kinner sehr goot beobachten. Somit sünd se goot dorbi för de Tokunft.

Jede Dag loop ik mit mien Kinner een schöne Runn dörch de Natur. Un dat all siet Anfang Januar. Sowat hett dat vör Corona nich geven bi uns.

Ik heff mi Anfang Januar to een besünnere Challenge besloten: Klick im Kopf – Mein neues ICH.

De Tiet för mi nutzen un mi wat Godes doon, dat weer mien Motivatschoon.

Jede Dag weer ik dormit beschäftigt un dat 10 Wuchen lang. Ik bün afsluut begeistert. Soveel nette Minschen heff ik kennenleert. Ik heff mi so intensiv mit mi sülms beschäftigt, dat heff ik de letzten 50 Jahre nich maakt. Un dor hett sik bannig wat ännert bi mi.

Corona is immer noch dor. Dat is nich schön aver wi können dat nich ännern. Wi können blots op uns kieken und jeder för sik dat Beste ut disse Tiet mitnehmen.

Ute Jöns

Werner

4. august

Da kåte san kiimen: di suurte Manfred än di straagede Werner. Da biinge hääwe jam gliks unert soofa ferstäägen. Wat san dåt for en päär smuke. Lennart heet ääsen mabroocht, en süüs fort wåader än spalkråam. Ham fält dåt rucht swåår än seed adjiis tu da biinge. Werner än Manfred laaweden iinj iir bai ham. Duch da junge kåådere san boome önje fiirde stok ai fernäid wään. Bloots aw e balkong tu gungen, wus ai nooch. Nü koone's bai üs rüt än hääwe en tün.

6. august

Lennart heet nuch san gruten boom tu klatern forbai broocht. Nü koone's boome awt riich hoope.

14. august

Werner än Manfred liire stuk for stuk dåt hüs kånen. Sügoor e treep san's nailik amhuuch. Dåt as sü hiitj – ouers rüt koones nuch ai. Ja schan nuch en lait täiwe.

22. august

Diling wus grute deemo önj Flansborj. Dåt gungt am grünruchte, ouers eentlik deeram, dåt ja ai liiwe, hü slam Corona weese koon. Sügoor manschne ma en göölen stäär wjarn deer. Ik ban wi ütnaid.

24. august

Werner än Manfred gunge dåt jarst tooch rüt. Fåli sani kiike's jam trinambai. Bit tu e tuun än wi rin önjt hüs. Dåt gjars wårt forsachti unerseecht, da ååple uk än e wåådertan. Awåädrie san's fåli schååfd än släipe.

26. august

Manfred as di kining, än e tün as sin kiningrik. Biinge kåte san hål büte, san ouers uler wid wach foont hüs. Werner klatert aw di grute ååpelboom.

27. august

Werner heet en müs fångd än uner e äässcheew apfrin. Di latje tiiger, ouers ik ääkel me.

28. august

Lennart heet ham tu kafe önjmalded. Hi heet längen eefter Manfred än Werner. Da kiike ham mååst ai önj, bit's ham widerkåne. Dan san's biinge rüt önj e tün.

31. august

Henriette kamt tuhüs. Ik froi me än jü har ouer da naie måkre önj üüs familii. Werner sleept di dái ouer aw Henriettes beed. Dåt gungt natörluk ai mör. Hi mäi tu hål büte weese än sleept nü aw e waningebånk, weer hi e tün önjt uug heet.

2. septämber

Di mjarn as pas önj e jarn. Lennart häi ål ferteeld, dåt Werner hu tunge önj san köögen pasd häi. Deeram heet di tiirdukte ham ekstra-ääsen ferkååft. Ik häaw e jarn riin mååged än ai ma ham scheeld.

4. septämber

Werner heet nuch iinjsen pasd. Di äärme strük.

6. septämber

Nü kiik ik gliiks bait abstönjen, weer Werner pasd heet. Wi awt seelew stää. Deer häaw ik nü en hoonschan haaneläid.

14. septämber

Wider pas önj e jarn. Ouers Werner schucht ai krunk üt.

15. septämber

Ik teel bai e tiirduker önj än fou gliiks en termiin. Werner as ai begaisterd, dåt hi tu e dukter schal. Hi mjaut e hiile fård. Good loof än tunk san et bloots tiin minuute. Di dukter miinjd, dåt Werner sün as. Likewälj wal hi nuch iinjsen en ultraschal mååge. Ninte tu schüns. As di kääder felicht üntufreese, heet di dukter me frååged. Hi wal hål rüt, häaw ik swåård. Dan lätj ham duch. Sü iinjfäch as dåt? Wan et hiinjer wård, schal ik me nuch iinjsen malde.

16. septämber

Werner lait tufreese aw san plåts bait waning. Ik häaw ham nuch iinjsen di een rüt leet. Pasd heet hi ai önj sin jarn.

30. septämber

Sunt Werner arken däi rin än rüt koon, wan hi wal, heet hi ai mör önj e jarn past. Än nü frååg ik me, wat as min ünoort, min swåår aw Corona, weer ik mååst ai besäk fou, ine uuge schal än knååp unerwäis ban? Bende säid, dåt oudere manschne tu demos gunge, am di frust lüüs tu wården.

Ik hoow, Corona as sani ouerstiinjen.

Karin Haug